

Dosarul nr. 2r-218/23
2-22157198-01-2r-19052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

06 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Rustam Azizov,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Întreprinderea Municipală pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 8 din
Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Rustam Azizov cu privire la
încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și restituit apelul declarat
de Rustam Azizov împotriva hotărârii din 22 decembrie 2022 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2022, ÎMGFL nr. 8 din Chișinău, în procedura
falimentului, împotriva lui Rustam Azizov, prin care a solicitat admiterea acțiunii,
încasarea de la Rustam Azizov în beneficiul ÎMGFL nr. 8 din Chișinău, în
procedura falimentului, a datoriei totale în sumă de 36 446,92 de lei, pentru
apartamentul nr. XX din str. XXXXX, mun. XXXXX și a cheltuielilor de
judecată (f. d. 3-6).

Prin hotărârea din 22 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru, a fost încasată de la Rustam Azizov în beneficiul ÎMGFL nr. 8 din
Chișinău, în procedura falimentului, datoria pentru întreținerea locuinței nr. XX
din str. XXXXX, mun. XXXXX, pe perioada scadentă la 31 august 2022, în sumă
totală de 36 446,92 de lei.

S-a încasat de la Rustam Azimov în beneficiul statului taxa de stat în
mărime de 1 093,40 de lei (f. d. 37, 41-43).

La 17 februarie 2023, Rustam Azizov a declarat apel împotriva hotărârii
din 22 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat

repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată (f. d. 47-48).

Prin încheierea din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Rustam Azizov și restituit apelul declarat de Rustam Azizov împotriva hotărârii din 22 decembrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f. d. 66-69).

La 02 mai 2023, Rustam Azizov a declarat recurs împotriva încheierii din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen, admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu repunerea în termen a cererii de apel și reexaminarea fondului cererii de apel (f. d. 78-80).

În motivarea recursului, a invocat că nu a cunoscut despre hotărârea emisă în primă instanță mai devreme de 06 februarie 2023, atunci când a depus cerere de a lua cunoștință de materialele cauzei.

A notat că nu a cunoscut despre faptul că termenul de declarare a apelului de 30 de zile este raportat la momentul pronunțării dispozitivului.

Totodată, a specificat că nu a mai participat la proceduri cu valoare redusă și nu a cunoscut că nu va fi citat la ședință și/sau la pronunțarea hotărârii.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa lui Rustam Azizov la 10 aprilie 2023 (f. d. 70), însă lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 02 mai 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit

de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

Respectiv, normele citate supra resping alegațiile invocate în recurs, precum că pârâțul Rustam Azizov urma a fi citat la pronunțarea hotărârii instanței de fond.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâțul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Materialele cauzei civile atestă că instanța de fond a expediat actele procedurale la adresa pârâțului Rustam Azizov în mun. XXXXX, str. XXXXX

nr. XX, ap. XX, care este indicată de recurent în cererea de apel și de recurs, fiind recepționate la 15 noiembrie 2022, circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție DS8003359410AS (f. d. 36).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate reține argumentul invocat de către Rustam Azizov, precum că acesta nu a cunoscut despre existența procesului judiciar, or, instanța de fond și-a îndeplinit corespunzător obligația de expediere a actelor procedurale relevante în adresa pârâtului.

Mai mult, argumentul respectiv se combate și prin explicațiile depuse la 23 martie 2023 la Curtea de Apel Chișinău, în care însuși pârâtul Rustam Azizov recunoaște că a recepționat copia cererii de chemare în judecată și că urma să depună referință. A aflat de la greșier despre existența hotărârii primei instanțe și la 06 ianuarie 2023 a depus cerere de întocmire integrală a hotărârii instanței de fond (f. d. 59).

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă indică că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 22 decembrie 2022, fiind publicat pe portalul instanțelor judecătorești în aceeași zi.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 22 decembrie 2022, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 23 decembrie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 23 ianuarie 2023 (zi de luni).

După examinarea fondului cauzei, instanța de judecată a expedit, la 03 ianuarie 2023, copia dispozitivului hotărârii din 22 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la adresa de domiciliu a pârâtului (f. d. 38), însă lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia de către Rustam Azizov.

La 06 ianuarie 2023, Rustam Azizov a depus cerere de întocmire a hotărârii integrale a primei instanțe (f. d. 39).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 22 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către Rustam Azizov la 14 februarie 2023, concomitent solicitând și repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că apelantul Rustam Azizov, drept temei pentru repunerea în termen, a invocat faptul că a făcut cunoștință cu copia dispozitivului hotărârii instanței de fond doar la 27 ianuarie 2023, întrucât fiind vorbitor de limbă rusă, a fost nevoit să caute posibilitatea de traducere a actului judecătorec.

De asemenea, a precizat că este o persoană în etate și nu dispune de abilități pentru a verifica portalul instanțelor de judecată cu referire la existența unor hotărâri judecătorești.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind juste reținerile instanței de apel, precum că aceste alegații sunt neîntemeiate și nu constituie temei de repunere în termen, or, prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu condiționează începerea curgerii termenului de declarare a apelului din momentul recepționării dispozitivului hotărârii, ci din momentul pronunțării acestuia.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că Rustam Azizov nu era lipsit de posibilitatea să-și valorifice cu bună-credință și diligență dreptul său procedural la o cale de atac prin depunerea apelului odată cu depunerea cererii din 06 ianuarie 2023 cu privire la întocmirea integrală a hotărârii primei instanțe (f. d. 39).

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 30 martie 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de Rustam Azizov împotriva hotărârii din 22 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenții au neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță,

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Rustam Azizov.

Se menține încheierea din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 8 din Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Rustam Azizov cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni